

OBSAH

	strana
Slovo starosty obce	11
Obec Ludgeřovice se představuje	13
I. ŠERÝ STŘEDOVĚK	
1. Z nejstarších dějin	
K osidlování oblasti	17
Velká Morava	18
Slezsko	19
Opavské knížectví	19
Kolonizace	20
Vpád Mongolů	21
K osidlování vsí mezi Hlučínem a Landekem	21
Morová epidemie	22
O hradu Landek	22
Barutové – páni na Landeku	24
První písemná zmínka o Ludgeřovicích roku 1303	25
Vývoj znaku Ludgeřovic	27
Rozkvět a pád hradu Landek	28
Ludgeřovice samostatným rytířským statkem	29
Z pověstí o hradu Landek	29
2. Období vrcholného středověku	
Ludgeřovice a hlučinské panství	30
Bernard ze Zvole a páni z Vrbna	30
Z pověstí o hraběnce Margaretě – hlučinské Bílé paní	31
Hlavní cesta Těšín – Opava vedla přes Ludgeřovice-Vrablovec	32
Období reformace	32
Třicetiletá válka	33
Následky třicetileté války	37
Ludgeřovická farnost	37
První zmínka o farní škole 1672	40
Karolinský katastr – první soupis poddaných	41
Hlučinské panství v 17. a 18. století	44
Pověst o poustevníkově	45

3. Slezské války a připojení Hlučínska k Prusku	
První slezská válka	45
Násilné připojení Hlučínska k Prusku	46
Druhá slezská válka	47
Třetí slezská válka	47
Bramborová válka	49
Ludgeřovičtí sedláci po slezských válkách	49
Výstavba nového kostela sv. Mikuláše 1795 – 1798	51
Kdo byl svatý Mikuláš ?	52

II. NA PRAHU NOVÉ DOBY

1. Úsilí poddaných o vyvázání z roboty a revoluční rok 1848	
Robotní povinnosti ludgeřovičských poddaných	57
Částečné vymaňení z robotních povinností	57
Edikt z roku 1807 o zrušení poddanství	59
Vzpoury nespokojených sedláků	60
Vyvazování z roboty	60
Střídání majitelů hlučínského panství počátkem 19. stol.	61
Revoluční rok 1848 a jeho přínos pro venkovský lid	61
2. Život v obci po roce 1850	
Výkup ludgeřovičských sedláků z robotních povinností	63
Těžký život ludgeřovičských poddaných	65
Ke způsobu života obyvatel vsi	65
Z lidových vyprávění a zvuků	67
O křtížáckých procesích	70
3. Správa obce a statku, počátky dolování uhlí	
Správa vsi po připojení k Prusku 1742	74
Správa obce po 1850	75
První spoje a péče o vodní hospodářství	75
Nárůst obyvatel a domů v obci	78
Nový obecní pořádek 1872	79
Správa ludgeřovičského rytiřského statku	81
Počátky dolování uhlí v Perkovcích	82
Důl Oskar na katastru Ludgeřovic	83
Růst těžby uhlí, život horníků	85
4. Školství a první spolky, nástup zesílené germanizace	
Farní škola počátkem 19. století	86
K prvním školským zákonům	87
Rozvoj farní školy	88
Obecná škola A	88
Řídící učitelé školy A v kostelních službách	90
Obecná škola B	90
Stavba nové školní budovy 1901 – 1902	92
Úsilí o zřízení školy v osadě Vrablovec	93
Vznik německé říše, germanizace škol a veřejného života	94

Rozvoj německých spolků	95
Založení místní knihovny	97
Neúspěšný pokus o založení mateřské školy	97
Zřízení venkovské školy pokračovací	98
Perzekuce mladistvých horníků	99
Domovy mládeže	100
Zábavné lidové večery	101
Postoj katolické církve ke germanizačním tendencím	101
Poněmčení názvu obce	102

III. DRAMATICKÉ 20. STOLETÍ

1. Obyvatelstvo na počátku století, stavba nového kostela	
Sčítání lidu 1905	106
Volební výsledky 1903, vítězství katolické strany Centrum	106
Osamostatnění ludgeřovické farnosti 1903	107
Výstavba nového kostela 1906 – 1907	109
První ludgeřovický farář P. Bitta	114
Kněží – rodáci z Ludgeřovic	115
O biskupovi Martinu Nathanovi	115
2. Těžké období I. světové války 1914 – 1918	
Vyhlášení války	119
Projevy pruského patriotismu	119
Na frontu	120
Správa obce v době války	121
Zásobování, válečné podpory	122
Bída v zázemí	122
Rekvirování zvonů a barevných kovů	123
Školy a domovy mládeže za války	123
Poslední dny války	124
Válečné oběti	124
Uzavření míru, ztráty poraženého Německa	125
Revoluce v Německu	125
Vojenské rady, Spartakovci	126
Poválečná konzolidace	127
Volby 1919	127
Obecní zastupitelstvo po válce	127
3. Poměry po připojení ke staronové vlasti	
Připojení k Československu Hlučíňané nepřivítali	128
Katolické noviny do Versailles, ve hře i „polská karta“	130
Inkorporace a nová správa	132
Situace po připojení k ČSR	133
Opce ve prospěch Německa	134
Sčítání lidu 1921	134
Stávky školních dětí	136
Rozvoj českého školství v obci	137
Napjatá situace na petřkovických šachtách, životní podmínky horníků	138

Práce v Německu nevýhodná, doma málo pracovních příležitostí	142
Živnosti v obci ve 20. letech	142
Dopravní spojení obce se světem	144
Politický život, německé spolky	147
Privatunterricht a německá knihovna	150
České politické strany a spolky	150
První obecní volby v rámci ČSR	151
Cesta prezidenta T. G. Masaryka po Hlučínsku	152
Parlamentní volby 1925	153
Aktivita německého tělovýchovného spolku	155
K proněmeckým postojům faráře P. Bitty	155
Pozoruhodné změny v tradiční orientaci voličů	156
Rozpuštění obecního zastupitelstva 1925	157
Ozbrojený útok na obecního tajemníka Halatu	158
Pozemková reforma	158
Územní reorganizace okresu Hlučín 1928	162
Náboženský život v obci	162
O petřkovickém zbojníku Kolenkovi	165
4. Od velké hospodářské krize po Mnichov 1938	
Velká hospodářská krize a její důsledky v obci	167
Sčítání lidu 1930 opět pod dohledem	170
Obecní volby 1931 a 1933, správa obce	171
Čsl. politické strany v obci po parlamentních volbách 1935	175
Německé politické strany a spolky v polovině 30. let, odhalení památníku obětí I. světové války	175
Parcelace rezervní půdy	177
Založení měšťanské školy 1930	178
O ludgeřovických obecních a mateřských školách	182
K německému vyučování	182
K životu ve farnosti	182
Neklidná doba před Mnichovem, vznik SdP v obci	183
Budování stálého opevnění	184
Mnichovská dohoda a přivtělení Hlučínska k Německu	186
5. Připojení k Německu, II. světová válka	
Obsazení německým vojskem, opce pro Německou říši	188
Nová správa obce	190
Počátek II. světové války	191
Obyvatelstvo a jeho zaměstnanost	192
Petřkovické uhelné doly za války	194
Nasazení mladých na práci do Říše	194
K zemědělství za války	194
S válkou narůstaly lidem v obci problémy	195
Pronásledování moravštiny	197
Náboženský život	198
Školy v obci za války	201
Poslední fáze války a osvobození obce	202
Válečné škody, oběti války	203

6.	Léta nadějí a obav 1945 – 1948	
	Poválečné poměry v obci	213
	Obyvatelstvo, jeho problémy a zaměstnanost	215
	Ze života obyvatel obce	216
	„Očista“ obyvatel	219
	Odsun Němců z obce	221
	První poválečné spolky	222
	Politická scéna, volby 1946	223
	Ludgeřovické školství po 1945	224
	K poválečné kultuře v obci	227
	Nadále ruku v ruce s církví a kostelem	228
7.	K 50. létům 20. století	
	Správa obce od února 1948 do roku 1953, nástup totality	231
	Změny hranic okresu Hlučín 1949	233
	K „volbám“ 50. let	234
	Na programu opět „očista“ obyvatel	235
	Pohřbení padlých německých vojáků 1953	236
	Ludgeřovičtí a jejich zaměstnanost poč. 50. let	237
	Bydlení v obci v 50. letech	238
	Rozvoj dopravy, komunikací a vodního hospodářství	241
	Sít obchodů a služeb	241
	Zdravotní a sociální péče o občany	243
	Socializace zemědělství	244
	Ludgeřovické školství	246
	Kulturní život	250
	Spolky	251
	Ludgeřovická farnost po únoru 1948	253
	Významný rodák profesor Eduard Kroker	357
8.	V socialistickém zřízení	
	Správa a veřejný život v obci	259
	Tzv. obrodný proces	260
	Okupace vojsky Varšavské smlouvy	261
	Obec v době normalizace	262
	Výstavba a modernizace obce od poč. 60. let	264
	Budování a opravy komunikací, dopravní situace	265
	Vodovod – kanalizace – potok	268
	Kanalizace a regulace potoka, plynofikace	268
	Nenaplněná předsevzetí	269
	Péče o zdraví obyvatel, sociální poměry	269
	Růst veřejných služeb, stagnace obchodu	270
	Nevýkonné JZD do Čs. státního statku	272
	Školy v obci, výstavba nové školní budovy 1964	274
	Ke kulturnímu životu obyvatel	277
	Zájmové organizace, politické strany	279
	Soužití s kostelem pokračovalo	282

IV. VE SVOBODNÉ ZEMI

Období sametové revoluce	290
Demokratické volby 1900 – 2002	292
Udělení práva obci užívat znak a prapor	296
Svobodný politický a spolkový život	296
Obyvatelstvo	302
Privatizace v obci	305
Převratné posuny v zemědělství	306
Péče o zdraví lidu se mění	308
Zvelebování obce	310
Svobodné školství	312
Kultura v novém pojetí	314
Stále blízko ke kostelu, k církvi	318
Doslov autorů	325

PŘÍLOHY

Adolf Vjačka – Vyprávění o rodné obci	330
Tomáš Grim – Ludgeřovice na starých mapách	366
Použité prameny a literatura	370
Seznam použitých zkratk	373